

Scripta

Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna
International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture

SCRIPTA

*Revista Internacional de Literatura i Cultura
Medieval i Moderna*

núm. 18 (desembre 2021)

Universitat de València

SCRIPTA, *Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna*, núm. 18/desembre 2021/sumari I - II
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.18.22876

Direcció: Vicent Josep Escartí (Universitat de València)

Secretari: Rafael Roca Ricart (Universitat de València)

Editors: Maite Simon Méndez (Publicacions de la Universitat de València)

J. Enric Estrela García (Universitat de València)

CONSELL DE REDACCIÓ

Anna Maria Babbi, (Università degli Studi di Verona), Josepa Cortés Escrivà (Universitat de València), Eulàlia Duran Grau (Institut d'Estudis Catalans), Antoni Ferrando Francés (Universitat de València), Eulàlia Miralles Jori (Universitat de València), Joan Peytaví Deixona, (Universitat de Perpinyà), Pep Valsalobre Palàcios, (Universitat de Girona)

CONSELL CIENTÍFIC ASSESSOR

Gemma Avenoza Vera (Universitat de Barcelona), Helena Buffery (University College Cork), Júlia Butinyà Jiménez (UNED - Madrid), Antonio Castillo Gómez (Universidad de Alcalá de Henares), Germà Colón Domènech (†) (Institut d'Estudis Catalans), Anna Maria Compagna (Università degli Studi Federico II - Napoli), Antonio Cortijo Ocaña (University of California - Santa Bárbara), Ricardo L. Silveira da Costa (Universidade Federal do Espírito Santo), Dominique de Courcelles (Centre National de la Recherche Scientifique - Paris), Josep Maria Domingo Clua (Universitat de Lleida), Gabriel Ensenyat Pujol (Universitat de les Illes Balears), Immaculada Fàbregas Alegret (Université de Bretagne -Sud), Antoni Furió Diego (Universitat de València), Montserrat Galí Boadella (Benemérita Universidad Autónoma de Puebla), Lluís Gimeno Betí (Universitat Jaume I - Castelló), Albert G. Hauf Valls (Universitat de València), Enric Mallorquí-Ruscalleda (California State University at Fullerton), Elisa Martí López (Northwestern University), Joaquim Martí Mestre (Universitat de València), Josep Lluís Martos Sánchez (Universitat d'Alacant), Montserrat Piera (Temple University), Mercè Pujol Berché (Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense), Patrizio Rigobon (Università degli Studi di Venezia- Ca'Foscari), Valentina Ripa (Università degli Studi di Bari - Aldo Moro), Albert Rossich Estragó (Universitat de Girona), J. Enric Rubio Albarracín (Universitat de València), Flocel Sabaté Curull (Universitat de Lleida), Antoni Simon Tarrés (Universitat Autònoma de Barcelona), Carsten Sinner (Universität Leipzig), Ildikó Szijj (Universitat Eötvös Loránd de Budapest)

Tècnic informàtic: Pedro Castilla Fernández

Auxiliars tècnics: Jose Manuel Carrillo Montero, Joaquín García Lombard

Imatge de la portada: Josep Maria Martín (*Saguntum, petjades entre murs*. Fragment)

ISSN: 2340-4841

Els textos publicats en aquesta revista estan, si no s'indica el contrari, sota una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 3.0 de Creative Commons. Pot copiar-los, distribuir-los i comunicar-los públicament sempre que cite el seu autor i el nom d'aquesta publicació, *SCRIPTA. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna / International Journal of Medieval & Modern Literature & Culture*, no els utilitze per a fins comercials i no faça amb ells obra derivada. La llicència completa es pot consultar en [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/)
SCRIPTA, Revista internacional de literatura i cultura medieval i moderna, núm. 18/desembre 2021/sumari I - II
ISSN: 2340-4841 · doi:10.7203/SCRIPTA.18.22876

Sumari

MISCEL·LÀNIA

Sònia Gros Lladós: « <i>Libidinosa amor</i> . Sobre algunes fonts llatines en <i>Lo somni</i> ».....	1-14
Xavier Dalmau Martínez: «Dansa i moralitat medieval en Francesc Eiximenis: <i>Lo Libre de les Dones</i> »	15-30
Maria José Cañizares Gómez & Juan Leonardo Soler Milla: «Violencias, razzias y collerats en espacios fronterizos. Los ataques e incursiones en tierras valencianas, huerta de Xàtiva, en el siglo XV (1427-1428)».....	31-56
Luis Almenar Fernández: « <i>Lo vostre humil fill, qui us desiga molt veure</i> . Cartas del apotecario rosellonés	
Joan Pereta desde València a su padre en Perpiñán (1474-1479)».....	57-80
Víctor Jurado Riba: «La importància històrica de les cròniques de la guerra de las Alpujarras: estudi comparatiu de la batalla de Frigiliana».....	81-97

MONOGRÀFIC

Nancy De Benedetto: «Comida y lingüística hispánica (siglos XVI-XIX) “e dintorni”». Presentació	98-99
Elena Carpi & Matteo De Beni: «El glosario escondido en <i>El arte culinario</i> (1900) de Adolfo Solichón».....	100-114
Francesca Dalle Pezze & Elisa Sartor: « <i>Agenda culinaria para 1896</i> de Blanco Prieto. Un estudio histórico del léxico de la gastronomía».....	115-127
Soledad Chávez Fajardo: «Lo que pueden decir de la comida chilena los diccionarios fundacionales. Primera parte».....	128-149
Rosana Ariolfo: «Americanismos de la gastronomía en la lexicografía italoespañola actual».....	150-166
Ilaria Mangani: «La identidad en el plato. El camino identitario argentino a través de sus alimentos»	167-181
M ^a Soledad Aguilar Domingo & M ^a Enriqueta Pérez Vázquez: «A la mesa con Magallanes, Elcano y Pigafetta».....	182-194
Andrea Baldissera: «Pisando las huellas de Luis Lobera de Ávila: de un <i>Banquete</i> a un <i>Vergeb</i> ».....	195-210
Nancy De Benedetto: « <i>El Libro del arte de cozina</i> de Diego Granado Maldonado. Estado del arte».....	211-222
Carla Perugini : «Le ricette della Lozana: cuoca, medichessa, estetista e fattucchiera».....	223-232

RECENSIONS

Marco Antonio Coronel Ramos (ed.) <i>Overarching Greek trends in European philosophy</i> (Eduardo Fernández García).....	233-236
Jaume Roig, <i>Espill</i> (Rafael Alemany).....	237-240
Míriam Ruiz-Ruano. <i>Vós i jo entre els antics. Fons i influències de la literatura catalana medieval</i> (Robert March).....	241-243
Abel Soler. <i>Joan-Jeroni de Vilaragut (1421-1463). El fill secret de la reina Margarida de Prades</i> (Juan V. Fuertes).....	244-246
<i>Comedia de corte «La vesita» de Juan Fernández de Heredia. Poeta y caballero valenciano</i> (Magí Sunyer)	247-250
Vicent Josep Escartí. <i>La pesta a València (1647-1648)</i> (Ramon Mora).....	251-253
Adrià Martí-Badia. <i>La consciència lingüística dels valencians (1854-1906)</i> (Narcís Iglésias).....	254-261
Antoni Ferrando Francés, <i>Llorente i Blasco Ibáñez: entre la política i la literatura (a propòsit, sobretot, de la guerra de Cuba)</i> (Adrià Martí-Badia).....	262-267
Josep Sanchis Sivera. <i>Viatge a Escandinàvia (1911)</i> (Robert March).....	268-269
Antoni Ferrando & Anna Maria Babbi. <i>La ‘cavalleria umanistica’ italiana. Enyego (Inico) d’Àvalos e ‘Curial e Guelfa’ / The Italian ‘Humanistic Chivalry’. Enyego (Inico) d’Àvalos and ‘Curiale Guelfa’</i> (Jacob Mompó Navarro).....	270-274

Presentació

1 Amb el número 18, *Scripta. Revista Internacional de Literatura i Cultura Medieval i Moderna* segueix el seu camí, amb l'habitual *Monogràfic* i les seccions de *Miscel·lània* i *Recensions*. En aquesta ocasió, la part miscel·lània s'ocupa de temes de l'època medieval i de l'època moderna, mentre que la part del dossier se centra pràcticament an aportacions referides a materials del XVI al XX. Deu recensions clouen el número que ara veu la llum.

2. La secció miscel·lània compta amb cinc treballs. El primer, de Sònia Gros Lladós, de la UNED de Girona, porta per títol «*Libidinosa amor. Sobre algunes fonts llatines en Lo somni*», i fa una nova aproximació al llibre més conegut de Bernat Metge. En segon lloc trobem el treball de Xavier Dalmau Martínez, de la Universitat de València, que amb el seu article «*Dansa i moralitat medieval en Francesc Eiximenis: Lo Libre de les Dones*», s'apropa a l'obra del franciscà gironí per tal de fixar-se en un aspecte que fins ara no havia estat estudiat: la dansa. En tercer lloc publiquem l'aportació dels professors de la Universitat d'Alacant, Maria José Cañizares Gómez i Juan Leonardo Soler Milla, que publiquen «*Violencias, razas y collerats en espacios fronterizos. Los ataques e incursiones en tierras valencianas, huerta de Xàtiva, en el siglo XV (1427-1428)*», on s'acosten a tota una sèrie de problemes que es plantejaven en les societats de frontera en època medieval. Per la seua banda, Luis Almenar Fernández, de la Universidad de Zaragoza, en aporta un treball basat en dues lletres privades del segle XV: «*Lo vostre humil fill, qui us desiga molt veure. Cartas del apotecario rosellonés Joan Pereta desde Valencia a su padre en Perpiñán (1474-1479)*». Per últim, Víctor Jurado Riba, de la Universitat de Barcelona, fa un acostament a un esdeveniment concret de la lluita contra els moriscos d'Andalusia, amb el seu treball «*La importància històrica de les cròniques de la guerra de las Alpujarras: estudi comparatiu de la batalla de Frigiliana*».

3. Pel que fa al dossier que publiquem, la professora de la Università di Bari, Nancy De Benedetto s'encarrega de fer la presentació dels nou treballs que es contenen i que es presenten sota el títol de *Comida y lingüística hispánica (siglos XVI-XIX) "e dintorni"*. Són fruit dels interessos de les investigadores i els investigadors següents: Elena Carpi (Univesità degli Studi di Pisa) Matteo De Beni, Francesca Dalle Pezze i Elisa Sartor (tots tres de la Univesità degli Studi di Verona), Soledad Chávez Fajardo (Universidad de Chile / Academia de la Lengua), Rosana Ariolfo (Università di Trieste), Ilaria Mangani (Università degli Studi di Casino e del Lazio Meridionale), Mª Soledad Aguilar Domingo (Univesità di Bologna - Forlì); Mª Enriqueta Pérez Vázquez (Università di Pisa), Andrea Baldissera (Università del Piemonte Orientale), Carla Perugini (Università degli Studi di Salerno) i la ja esmentada Nancy De Benedetto (Università di Bari).

4. A la darrera secció trobarem les recensions signades per Eduardo Fernández García, Rafael Alemany, Robert March, Juan V. Fuertes, Magí Sunyer, Ramon Mora, Narcís Iglésias, Adrià Martí-Badia i Jacob Mompó, que ens assabenten i ens donen la seua opinió sobre algunes publicacions aparegudes recentment.

5. Volem agrair, ara, la col·laboració de Nancy De Benedetto, que s'ha encarregat de gestionar i coordinar el dossier. També, volem donar les gràcies a Josep Maria Martín, que ens ha cedit la imatge que reproduïm a la portada. Per últim, i com és habitual, hem de donar les gràcies als avaluadors externs, que fan una tasca silenciosa, sense la qual aquesta publicació no seria com és. Sense tots ells i sense les aportacions de les autores i dels autors d'aquest volum que ara fem públic, i, encara, sense l'auxili tècnic de Robert March, aquest número 18 de la nostra publicació no podria haver-se materialitzat.

Vicent Josep Escartí

Director de *Scripta*